

Ontwikkeling & Innovatie Symposium: Complexe casuïstiek. Hoe verder als je het niet meer weet? Landelijke en technische innovaties in de consultatie en second opinion netwerken en de rol van de KP en KNP.

Consultatie is een veel geadviseerde stap in behandelrichtlijnen bij diagnostische twijfel of vastlopende behandelingen. Echter, hoogspecialistische consultatie wordt nog te weinig ingezet. Onzekerheden over waar expertise beschikbaar is, hoe consultatie aangevraagd kan worden en lange wachtlijsten belemmeren een tijdige inzet van specialistische zorg, wat leidt tot vertragingen in het zorgproces en frustraties bij zorgverleners. Het verbeteren van de vindbaarheid en het verlagen van drempels voor consultatie kan bijdragen aan een efficiëntere zorgverlening. In dit symposium worden de mogelijkheden, de kosten en de opbrengsten van consultatie en het vormen van landelijke netwerken en het gebruik van technische innovaties nader toegelicht.

Auteurs: Arjan Videler, Eric van Furth, Aartjan Beekman, Inge Jager & Yvonne Stikkelbroek (voorzitter)

1. ALGEMEEN

Titel: Specialistische consultatie voor depressie: impact analyse en scenario verkenning

Door prof. Dr. Aart-Jan Beekman

Achtergrond:

Patiënten met complexe of langdurige depressies ondergaan vaak langdurige behandelingen met beperkte effectiviteit. Het tijdig inschakelen van hoogspecialistische consultatie kan zowel de effectiviteit van behandelingen verbeteren, als de druk op wachtlijsten verminderen en kosten besparen. Toch zijn er meerdere obstakels voor een systematische inzet van consultatie in de zorg.

Doelstelling:

Er is momenteel onvoldoende inzicht in de mogelijke impact van een landelijk toegankelijk netwerk voor specialistische consultatie op behandelresultaten, wachttijden en kosten. Deze studie onderzoekt de effecten van een dergelijk netwerk, met behulp van landelijke data over depressieve stoornissen. Het doel is om de bevindingen te delen.

Implementatie van de Innovatie:

De deelnemende Universitaire Medische Centra (UMC's) en TOPGGz-afdelingen werken samen om een landelijk netwerk te ontwikkelen dat hoogspecialistische consultatie voor depressie gemakkelijk toegankelijk maakt voor zowel patiënten, als zorgverleners.

Evaluatie en Resultaten:

We presenteren een impactanalyse en scenarioverkenning, waarbij we gebruik maken van landelijke data over persisterende depressie. De bevindingen tonen aan dat tijdige consultatie aanzienlijke effecten heeft op de effectiviteit van zorg, wachtlijst vermindering en kostenbesparingen. In termen van kosteneffectiviteit blijkt consultatie in alle scenario's een dominante interventie te zijn.

Leerdoelen:

Deelnemers leren de basisprincipes van impactanalyse en scenarioverkenning. Ze krijgen inzicht in epidemiologische gegevens over persisterende depressie, zorggebruik en de effecten van specialistische consultatie.

Specialistische Consultatie voor Eetstoornissen: Impactanalyse, Kansen en Valkuilen

Door Prof. Dr. Eric Furth

Achtergrond:

Veel GGZ-instellingen behandelen geen patiënten met eetstoornissen, en complexe of langdurige gevallen ontvangen vaak langdurige behandelingen die niet effectief zijn. Patiënten met dergelijke eetstoornissen worden vaak overgenomen door gespecialiseerde TOPGGz-afdelingen. Laagdrempelige consultatie kan helpen om onterecht overname van patiënten te voorkomen en bij te dragen aan beleidshervormingen.

Doelen van de Innovatie:

Het effect van een laagdrempelig consultatieplatform op de zorgkwaliteit voor eetstoornissen is nog niet goed onderzocht. Gebaseerd op de bevindingen van het netwerk voor persisterende depressie, wordt nu ook de impact van consultatie voor eetstoornissen onderzocht, met aandacht voor de specifieke uitdagingen van deze doelgroep.

Implementatie van de Innovatie:

Het landelijke netwerk van de vijf TOPGGz-afdelingen voor eetstoornissen ontwikkelt een goed toegankelijk platform voor specialistische consultatie, in samenwerking met netwerken voor depressie en autisme.

Evaluatie en Resultaten:

De resultaten van de impactanalyse worden gepresenteerd. De volgende stap is de implementatie van consultatie in de klinische praktijk, waarbij de gemodelleerde effecten verder getest worden.

Leerdoelen:

Deelnemers leren de basisprincipes van impactanalyse en krijgen inzicht in epidemiologische gegevens over eetstoornissen, zorggebruik en de effecten van specialistische consultatie.

Topreferent Netwerk Autisme Behandelt Geen Autisme

Door Prof. Dr. Arjen Videler

Achtergrond:

De zorgvraag rondom autisme is de laatste jaren sterk toegenomen. Autisme wordt vaak als een stoornis beschouwd, wat leidt tot lange wachtlijsten in de GGZ. De oplossing is om autisme niet te "behandelen", maar te begrijpen en adequaat te ondersteunen, vooral wanneer er bijkomende psychiatrische comorbiditeit speelt. Dit vereist breed beschikbare kennis en lerende netwerken.

Doelen van de Innovatie:

Het topreferente netwerk voor autisme richt zich op het ontwikkelen en verankeren van zorg voor mensen met autisme en psychiatrische comorbiditeit door hun levensloop heen.

Implementatie van de Innovatie:

Zeven topreferente centra voor autisme hebben een lerend netwerk gevormd, gericht op de ontwikkeling van zinvolle uitkomstmaten voor de korte en lange termijn. Daarnaast worden landelijk toegankelijke combinaties van consultaties ontwikkeld, waarbij de focus ligt op de ondersteuning van patiënten met comorbide en levensfasegebonden problematiek.

Evaluatie en Resultaten:

De evaluatie van de effecten van dit lerend netwerk is een doorlopend proces, waarbij de patiëntparticipatie via co creatie een centrale rol speelt.

Leerdoelen:

De deelnemers leren over een lerend netwerk dat zich richt op autisme en de intermitterende behandeling van psychiatrische stoornissen in de context van een anders werkend brein.

De rol van de klinisch (neuro) psycholoog bij hoogspecialistische consultatie

Door dr. Inge Jager

Achtergrond:

Consultatie vragen en verlenen zijn getoetste competenties binnen de opleiding tot klinisch (neuro) psycholoog. Hierbij gaat het ondermeer om de KBS 'interne of externe consultatie en advies op eigen expertisegebied'. Echter, hoogspecialistische consultatie door klinisch (neuro) psychologen wordt nog te beperkt ingezet. Met behulp van de Handreiking voor hoogspecialistische consultatie bij depressie worden de diverse vormen van consultatie bij hardnekkige depressie door de klinisch (neuro) psycholoog aan de hand van casuïstiek geïllustreerd.

Doelen van de Innovatie:

Door de diverse vormen van consultatie door de klinisch (neuro) psycholoog te illustreren

kan consultatie vaker worden aangeboden, wat ten goede komt aan zowel patiënten als zorgverleners.

Implementatie van de Innovatie:

De Handreiking voor hoogspecialistische consultatie bij depressie biedt de mogelijkheid tot implementatie van een effectief consultatiemodel en geeft praktische handvatten voor de organisatie van consultatie en adviezen voor scholing op het gebied van consultatie. Het zorgt voor meer gemeenschappelijk taal, draagt bij aan het gezamenlijk verbeteren van vindbaarheid en beschikbaarheid en kan iedere afdeling een boost geven in hun consultatiepraktijk.

Evaluatie en Resultaten:

nvt

Leerdoelen:

De deelnemers leren over verschillende vormen van consultatie en de rol van de klinisch (neuro) psycholoog hierbij adhv casuïstiek.

Literatuurverwijzingen:

- Caplan, G. (1963). Types of mental health consultation. *Am J Orthopsychiatry*, 33, 470-481.
- Wingbermühle, E., van Duijvenbode, N., van Bueren, M., van Ee, E., & Spijker, J. (2021). Hoogspecialistische consultatie in de SGGZ: De waarde voor patiënt en specialist. *Tijdschr Psychiatr*, 63(12), 895-899.
- Miele, G. M., et al. (2020). Implementation of the hub and spoke model for opioid use disorders in California: Rationale, design and anticipated impact. *J Subst Abuse Treat*, 108, 20-25.